

İş üçün müvəqqəti yaşayış icazəsi

Yaşayış icazəsi almaq üçün şərtlərə cavab versəniz, lazımi sənədləri Miqrasiya Departamentinə təqdim etmisinizsə, Litvalı işəgötürəniniz sizi əmək müqaviləsi ilə işə götürməyə razılaşırsa və iş şəraiti, iş öhdəlikləri və təklif olunan əmək haqqı sizi qane edirsə, siz Litvada yaşayış icazəsi ala bilərsiniz.

İşin başlaması

Litvada işə başlamazdan əvvəl iki nüsxədə yazılı əmək müqaviləsi bağlamalısınız - bir nüsxə sizin üçün, ikincisi işəgötürən üçün. Əmək müqaviləsi Litva dilində və anladığınız dildə tərtib edilməlidir. İşəgötürən əmək müqaviləsi ilə bağlı bütün suallarınızı cavablandırmalıdır.

İşəgötürən sizə iş şəraiti, iş yerində əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyinə dair qaydalar, qaydalar və tələblər barədə məlumat verməyə borcludur.

Əmək müqaviləinizdə yerinə yetirəcəyiniz funksiyalar, iş yerinizin ünvanı və maaşınızın məbləği göstərilməlidir. Əmək müqaviləsində əmək haqqının ödənilməsi şərtləri müəyyən edilə bilər.

Əmək müqaviləsində göstərilən bütün məlumatları diqqətlə oxuyun. Sənədin sizin üçün aydın olması çox vacibdir. İşəgötürəninizin sizinlə hansı dildə danışacağını öyrənməkdən utanmayın.

Əgər sənədlərin məzmunundan əmin deyilsinizsə və ya suallarınıza cavab verilməyibsə və ya aydın cavablandırılmayıbsa, heç bir sənədi imzalamayın. Vərəqin yuxarısında nə yazıldığını bilmədən ağ vərəqə və ya vərəqin kənarına imza atmayın, tarix göstərilməyən bəyanatlara imza atmayın.

İşəgötürəninizlə bütün müqavilələri yazılı şəkildə qoyun, çünki mübahisə zamanı şifahi razılaşmaları sübut etmək demək olar ki, mümkün deyil.

Unutmayın ki, əmək müqaviləsi işə başladığınız andan qüvvəyə minir.

İşəgötürəniniz işə başlamazdan ən gec bir iş günü əvvəl Dövlət Sosial Sığorta Fondunun (SODRA) İdarə Heyətini işə qəbulunuz barədə xəbərdar etməyə borcludur. Bu bildiriş sizin qanuni şəkildə işləyəcəyinizi və xəstəlik və ya iş yerində bədbəxt hadisə zamanı sizə vergi və müavinətlərin ödənilməsinə təmin edir.

Əmək haqqı

Əmək müqaviləsində aylıq əmək haqqı (aylıq maaş) və ya saatlıq əmək haqqı (saatlıq tarif) göstərilməlidir, bu minimum aylıq əmək haqqından və ya Litva Respublikası Hökuməti tərəfindən təsdiq edilmiş minimum saatlıq tarifdən aşağı ola bilməz.

Minimum aylıq əmək haqqı daim dəyişir və onu Sodra saytında <https://www.sodra.lt/lt/situacijos/statistika/pagrindiniai-socialiniai-rodikliai> dəqiqləşdirə bilərsiniz.

Minimum əmək haqqı yalnız ixtisasız işçilərə şamil edilir. İxtisasız əmək xüsusi ixtisas və ya peşəkar bacarıq tələb etməyən işdir. İxtisaslı işlə məşğul olsanız, əmək haqqınız minimumdan yüksək olmalıdır.

İşəgötürəninizlə əmək müqaviləiniz müxtəlif əmək haqqı sistemləri çərçivəsində bonuslar, müavinətlər və ya digər əlavə kompensasiyalar haqqında müqavilələri də əhatə edə bilər. Sizin maaşınız eyni işəgötürən üçün eyni işi görən işçinin maaşından aşağı ola bilməz.

Əgər iş qrafikinizə daxil olmayan istirahət günündə işləyirsinizsə, sizə əmək haqqınızın ən azı iki qatı ödənilməlidir. Eyni şey bayram günlərində iş də aiddir.

İşəgötürən ayda ən azı bir dəfə hesablanmış, ödənilmiş və tutulan məbləğlər, habelə iş vaxtınızın, o cümlədən iş vaxtından artıq işlərin müddəti haqqında sizə yazılı və ya elektron formada məlumat verməyə borcludur.

Əmək haqqı ayda ən azı iki dəfə, işçinin istəyi ilə isə ayda bir dəfə ödənilməlidir.

Əmək haqqı və digər müavinətlər, həmçinin gündəlik müavinətlər və ezamiyyə xərclərinin ödənilməsi sizin göstərdiyiniz ödəniş hesabına bank köçürməsi yolu ilə ödənilməlidir.

İş saatları

İşəgötürən sizi tam iş günü, yəni həftədə 40 saat üçün işə götürməlidir. İş gününün uzunluğu əmək müqaviləinizdə göstərilməlidir. İş qrafiki də dəqiq müəyyənləşdirilməlidir, saatların necə bölüşdürülməyini göstərilməlidir.

Gündəlik iş vaxtı (əlavə iş vaxtı daxil olmaqla) 12 saatdan çox ola bilməz.

7 günlük müddət ərzində ardıcıl 6 gündən çox işləyə bilməzsiniz.

İş günləri (növbələri) arasında gündəlik fasiləsiz istirahət ən azı 11 saat, ardıcıl 7 gün ərzində isə ən azı 35 saat fasiləsiz istirahət etməlisiniz.

Həftədə 12 saatdan çox işləyə bilməzsiniz. İstisna hallar istisna olmaqla, işəgötürəniniz yalnız sizin razılığınızla sizə əlavə iş vaxtı işləməyi əmr edə bilər.

Əgər siz iş vaxtından artıq işləyirsinizsə, əmək haqqınız əmək müqaviləinizdə nəzərdə tutulandan 1,5 dəfə çox olmalıdır.

Gecə işləmək üçün, yəni axşam saat 22:00-dan səhər saat 6:00-a qədər sizə həmçinin 1,5 dəfə çox maaş verilməlidir.

Tətil

Eyni işəgötürəndə 6 ay fasiləsiz işlədikdən sonra işəgötürən tərəfindən ödənilən illik məzuniyyət hüququna malik olursunuz.

Gələcəkdə illik məzuniyyət iş ilində ən azı bir dəfə verilməlidir.

İllik məzuniyyət, başqa cür razılaşdığınız halda, başlamazdan 3 iş günündən gec olmayaraq ödənilməlidir.

Birdən çox işəgötürən üçün işləmək

Siz eyni vaxtda maksimum 4 işəgötürən üçün işləyə bilərsiniz, onların hamısı bir əmək müqaviləsində göstərilməlidir və bu müqavilə üzrə ümumi iş saati həftədə 40 saatdan çox ola bilməz. Belə əmək müqaviləsində Miqrasiya İdarəsində sizin vasitəçi kimi çıxış edən ilk işəgötürən göstərilməlidir.

İşəgötürənin dəyişdirilməsi

Əgər iş yerinizi və ya vəzifənizi dəyişdirmək istəyirsinizsə, ilk növbədə Miqrasiya İdarəsindən icazə almalısınız. Yaşayış icazənizin verildiyi tarixdən 6 ay sonra işəgötürəninizi dəyişmək hüququnuz olacaq. Mövcud işəgötürəninizdə hələ də işlədiyiniz müddətdə işəgötürənləri dəyişdirmək üçün icazə almaq üçün müraciət etməlisiniz.

Mümkündür ki, əvvəlki işəgötürəniniz işəgötürən dəyişdirmək üçün müraciətiniz gözlənilən müddətdə əmək müqavilənizi ləğv edə bilər. Narahat olmayın - Miqrasiya Departamenti ərizənizə baxarkən ərizənizə baxılmağa davam edəcək və mövcud yaşayış icazəniz ləğv edilməyəcək. Əgər Miqrasiya Departamenti sizə işəgötürən dəyişdirməyə icazə verərsə, yeni işəgötürənlə işə başlasanız belə, mövcud yaşayış icazəniz qüvvədə qalacaq.

İşəgötürənin və ya vəzifənin dəyişdirilməsi ilə bağlı müraciətə 1 ay müddətində baxılır.

İşəgötürənin və ya vəzifənin dəyişdirilməsi barədə qərar 1 ay müddətində qüvvədədir.

Siz yalnız Miqrasiya İdarəsinin icazəsi ilə yeni işəgötürəndə işləyə və ya vəzifənizi dəyişə bilərsiniz.

Dövlət rüsumları

Miqrasiya departamentinə ərizənin verilməsi, ona baxılması və qərar qəbul edilməsi üçün dövlət rüsumu alınır.

Müraciətin qəbulu, baxılması və 3 ay müddətində ümumi qaydada müvəqqəti yaşayış icazəsinin verilməsi və ya verilməməsinə görə 160 avro rüsum alınır.

Azerbaidžanieçiq kalba

Eyni ərizənin qəbulu, baxılması və 45 gün ərzində təcili olaraq müvəqqəti yaşayış icazəsinin verilməsi və ya verilməməsi üçün 320 avro rüsum alınır.

Əgər Litvada müvəqqəti yaşayış icazənizin etibarlılıq müddətindən artıq işləmək niyyətindəsinizsə, onu dəyişdirməlisiniz (uzatmalısınız). Bunun üçün siz Litvanın miqrasiya məlumat sistemi MIGRIS www.migracija.lt istifadə edərək ərizə təqdim etməlisiniz.

Əvəzedici yaşayış icazəsi üçün onun bitməsinə 6 aydan çox vaxt qalmayıbsa, müraciət edə bilərsiniz.

Əvəz olunmaq üçün müraciətinizə 2 ay ərzində ümumi qaydada baxıla bilər və ona 160 avro dövlət rüsumu ödənilir.

Belə bir müraciətə 1 ay ərzində təcili baxılması üçün 320 avro rüsum alınır.

İşəgötürənin dəyişdirilməsi ilə bağlı müraciətə baxılması və qərarın qəbul edilməsi üçün 100 avro rüsum alınır.

Kommersiya məqsədləri üçün mal və ya sərnişin daşıyan sürücü kimi işləmək niyyətində olduğunuzu bilmək vacibdir

Əgər Litva şirkətində kommersiya məqsədləri üçün yük və ya sərnişin daşıyan sürücü kimi işləməyi planlaşdırırsınızsa (burada C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D və ya DE kateqoriyalı sürücülük vəsiqəniz olmalıdır), sizə lazım olacaq:

- lisenziyalı təlim müəssisəsində peşəkar sürücü hazırlığını başa çatdırmaq və ixtisas və ya vaxtaşırı peşəkar ixtisas artırma sertifikatı almaq;
- bu sertifikatı əldə etdikdən sonra, Sürücülük vəsiqənizi dəyişdirərkən və ya Sürücünün İxtisas Kartını verərkən (lisenziya dəyişdirilə bilməzsə) "95" kvalifikasiya kodunu daxil etmək üçün "Regitra" ilə əlaqə saxlayın. Şöbəyə baş çəkmək üçün əvvəlcədən www.regitra.lt saytında qeydiyyatdan keçmək lazımdır.

Sürücülük vəsiqələrinin dəyişdirilməsi və sürücülük vəsiqələrinin verilməsi haqqında ətraflı məlumatı www.regitra.lt saytıdan əldə etmək olar.

Digər vacib məlumatlar

Əgər Miqrasiya Departamenti müəyyən etsə ki işəgötürəniniz:

- Miqrasiya İdarəsinə yalan məlumatlar, qanunsuz yolla əldə edilmiş və ya saxta sənədlər təqdim edib; və ya
- işəgötürən - müvəqqəti məşğulluq şirkəti - Dövlət Əmək Müfəttişliyi tərəfindən tərtib edilən və onun internet saytında dərc edilən müvəqqəti məşğulluq müəssisələrinin siyahısından çıxarılıb; və ya
- qeyri-qanuni əməyə, elan edilməmiş işə yol verdiyinə və ya Əmək Məcəlləsinin müddəalarına uyğun olaraq əcnəbilərin işə götürülməsi qaydalarının pozulmasına görə cəzalandırılıb və cərimənin ödənilməsi və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi tarixdən bir ildən az müddət keçib;

... Sizə bildiriş göndəriləcək ki, 3 ay ərzində işəgötürəninizi dəyişməsəniz, yaşayış icazəniz ləğv ediləcək.

Belə bir bildiriş alsanız, aşağıdakılardan birini seçməlisiniz:

- işəgötürənlə əmək müqaviləsinə xitam vermək və 3 ay ərzində Litvanı tərk etmək və ya
- 3 ay ərzində Litvada Miqrasiya Departamentində sizin vasitəçi kimi fəaliyyət göstərməyə razı olan başqa bir işəgötürəni tapmaq və işəgötürən dəyişdirmək üçün icazə üçün müraciət etmək.

Əgər xaricə işgüzar səfərdəsinizsə, başqa bir Aİ və ya Şengen ölkəsində qalmağınız 180 günlük müddət ərzində 90 gündən çox ola bilməz.

İş fəaliyyətinin xitam verilməsi və Litvanın tərk edilməsi

Əgər işəgötürəninizlə əmək münasibətləriniz başa çatıbsa və siz işəgötürən və ya vəzifəni dəyişmək üçün icazə almaq üçün müraciət etməmisinizsə, Litva Respublikasını tərk etməlisiniz.

Əgər Miqrasiya Departamenti müvəqqəti yaşayış icazənizin ləğvi barədə sizə məlumat verərsə, siz bu qərarı aldığınız tarixdən 14 gün ərzində Litvanı tərk etməlisiniz.

Göstərilən müddətdə ölkəni tərk etməsəniz, Litvadan qayıtmağınız və ya deportasiyanız barədə qərar veriləcək.

Ləğv edilmiş yaşayış icazəsini Miqrasiya Departamentinə qaytarmalısınız.

İstismar

Əgər iş və ya xidmətlər üçün istismar olunduğunuzu və məcbur edildiyini düşünürsünüzsə, dərhal aşağıdakı orqanlarla əlaqə saxlayın:

- son dərəcə pis/qul və ya digər qeyri-insani şəraitdə işləmək;
- işəgötürən sizi əlavə ödənişsiz iş vaxtından artıq işləməyə məcbur etdikdə və ya sizə fasilələr verməkdən imtina etdikdə əmək müqaviləinizdə nəzərdə tutulmuş müddətdən artıq işləmək;
- iş və istirahət rejiminə riayət etməmək;
- əmək müqaviləsində nəzərdə tutulandan az əmək haqqı ilə işləmək və ya digər məcburi ödənişləri almamaq (əgər onlar əmək müqaviləsində nəzərdə tutulubsa);
- məzmununu izah etmədən sənədləri imzalamaq, onlara baxmaq, fotosəkil çəkmək, köçürmək və s.
- ödənişsiz məzuniyyət haqqında ərizə imzalamaq. Unutmayın ki, işəgötürən sizi belə bir bəyanat imzalamağa məcbur edə bilməz.

Əgər işəgötürən sizin hərəkət azadlığınızı məhdudlaşdırırsa, sənədlərinizi əlindən alırsa, sizi fiziki və ya psixoloji zorakılıqla hədələyirsə və ya işinizi tərk etməyinizə mane olursa, siz məcburi əmək və ya insan alverinin qurbanı sayıla bilərsiniz.

Əgər işinizi araşdıran prokuror sizi zərərçəkmiş kimi tanıyarsa, insan alveri və ya qeyri-qanuni iş qurbanı kimi müvəqqəti yaşamaq üçün icazə almaq üçün Miqrasiya Departamentinə müraciət edə bilərsiniz. Müvəqqəti yaşayış icazəsi 6 ay müddətinə verilir.

Hara müraciət edilməli

Ümumi yardım xətti - 112 (24 saat)
Miqrasiya məsələləri üçün:

Miqrasiya Departamenti
+370 707 67 000
info@migracija.gov.lt

İş qaydalarının pozulması və ya işçi kimi hüquqlarınızın pozulması barədə məlumat vermək üçün:

Əmək müqaviləsi məsələləri üzrə məsləhətləşmələr:
Dövlət Əmək Müfəttişliyi
+370 5 213 9772 (1 düyməsini basın)
info@vdi.lt

Qeyri-adekvat əmək şəraiti, iş və ya istirahət vaxtından sui-istifadə, əmək müqavilələrinin bağlanmaması kimi iş yerində mümkün pozuntular barədə anonim məlumat vermək:
Dövlət Əmək Müfəttişliyi
+370 5 213 9772 (2 düyməsini basın)
info@vdi.lt

Əgər insan alverinin qurbanı olmağınızdan və ya olma riskiniz olduğundan şübhələnilirsinizsə:

İnsan alveri qurbanlarına yardım
+370.616.91.119
info@stop-trafficking.lt

İnsan Alveri və İstismarına Qarşı Mübarizə Mərkəzi
+370.679.61617
info@anti-trafficking.lt